

تحریم مشکلاتی ایجاد کرده؛ در این شکی نیست. همه مشکلات هم مربوط به تحریم نیست؛ مقداری مربوط به ضعف‌های ما در مدیریت کشور است، مقداری هم در این اواخر مربوط به کرونا است، مقداری هم مربوط به تحریم است؛ مشکلات هست؛ مشکلاتی وجود دارد اما آنچه آن‌ها [دشمنان] می‌خواستند نشده و نخواهد شد (۹۹/۵/۱۰) www.basirat.ir

▼ حرف روز ضعف حکمرانی در حوزه اقتصاد

جهش ناگهانی قیمت‌ها اعم از ارز، طلا و یا کالاهای مصرفی مردم به امری عادی در اقتصاد ایران تبدیل شده است. جهش قیمت دلار از ۲۰ هزار تومان به ۲۶ هزار تومان، پرواز قیمت سکه تا ۱۱ میلیون تومان و ... تنها نمونه‌هایی از این تغییرات قیمتی هستند؛ البته گاهی اوقات نیز با کاهش ناگهانی قیمت‌ها مواجه هستیم ولی غالباً جهش قیمت‌ها کوتاه‌تر است. کاهش حدود ۲۰۰۰ تومانی قیمت دلار در روز گذشته نیز یک نمونه از این تغییرات است. سؤالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که چرا نوسانات قیمت در ایران این قدر زیاد است؟

نکات تحلیلی: ۱- مسئولین دولتی و حکومتی و حتی نمایندگان مجلس بارها رفتارهایی را از خود بروز داده‌اند که حاکی از عدم توانایی آن‌ها در کنترل قیمت‌هاست و به‌صورت ضمنی پذیرفته‌اند که قیمت‌گذاری در خارج از حوزه تصمیم‌گیری دولت انجام می‌گیرد. ۲- کشورهای پیشرفته و تعداد قابل توجهی از کشورهای در حال توسعه با نوسانات اقتصادی به اندازه ایران مواجه نیستند و دولت‌ها در حوزه حکمرانی اقتصادی از اشرافیت و ابزارهای لازم برای اعمال قدرت برخوردار هستند. ۳- تحلیلگران اقتصادی سه عامل را زیربنای تورم در کشورمان می‌دانند؛ مدیریت بانک مرکزی، استقراض دولت از بانک مرکزی برای جبران کسری بودجه و ضعف دولت در حوزه حکمرانی اقتصادی که وزن حکمرانی اقتصادی به مراتب بیش از دو عامل دیگر است. ۴- مجلس شورای اسلامی با تغییر و تکمیل قانون مالیات بر خانه‌های خالی گامی اساسی در حکمرانی اقتصادی دولت در حوزه مسکن برداشت، موضوعی که در کشورهای توسعه‌یافته سال‌هاست که اجرا و نهادینه شده است. در این طرح به جای استفاده از مسکن‌های زودگذر در حل مشکل مسکن، موضوع به‌صورت ریشه‌ای و با تشکیل بانک اطلاعات جامع اسکان حل می‌شود و علاوه بر تأمین اطلاعات موردنیاز برای اخذ مالیات از خانه‌های خالی، اشرافیت نظام را در حوزه مسکن ارتقاء می‌دهد. این بانک اطلاعاتی می‌تواند در بسیاری از حوزه‌های دیگر نیز کارگشا باشد.

تحلیل راهبردی: برای حل مشکلات در حوزه حکمرانی اقتصادی، مجلس نقشی تعیین‌کننده دارد. خبر خوش گشایش اقتصادی از سوی رئیس‌جمهور نیز اگرچه اهمیت خاص خود را دارد و امید است که بتواند گشایشی معیشت مردم ایجاد کند ولی نمی‌تواند جایگزین اصلاحات ساختاری اقتصاد ایران شود. تلاش برای اصلاح ساختار بودجه، اصلاح نظام بانکی، نظام گمرک و مالیات، نظام تأمین اجتماعی و ... با همکاری مجلس و دولت نمونه‌هایی از اقداماتی است که حکمرانی نظام را در حوزه اقتصاد بهبود خواهد بخشید. (نویسنده: علی کارگر)

▼ گزارش روز

سرنوشت آمریکا در تهران رقم می‌خورد!

پذیرش این نکته سخت نیست که در آمریکا کسی مسئولیت نمی‌گیرد یا برکنار نمی‌شود، مگر اینکه ارتباط آن با ایران از قیل روشن شده باشد. در روزهای گذشته شاهد استعفای مرتب‌ترین فرد با ایران در دستگاه حاکمه آمریکا بودیم که به خاطر کند بودن تیغ ایران ستیزی‌اش مجبور به استعفا شد تا سایر مسئولان آمریکایی از تیغ انتقاد فرار کنند. او یکی از شخصیت‌های ضد ایرانی دولت آمریکا بود که در سال ۲۰۱۸ بر مسند «میز اقدام ایران» تکیه زد. او که زیر نظر مستقیم وزیر خارجه آمریکا کار می‌کرد، تلاش داشت که تمام اقدامات ضد ایرانی در دولت آمریکا و سایر کشورهای جهان را مدیریت کند؛ ولی اکنون پس از ۲ سال تلاش نافرجام استعفا داد.

گزاره‌های خبری: ۱- آمریکا یک برنامه بلندمدت برای جلوگیری از لغو تحریم‌های تسلیحاتی علیه ایران تدارک دیده بود و «برایان هوک» مسئول مستقیم ایران هراسی در رابطه با این موضوع بود. او در یکی از آخرین مصاحبه‌هایش گفته بود: «سفرهایی به تعدادی از کشورهای اروپایی و عربی خواهم داشت تا تهدیدات ایران برای کشورهای منطقه و ضرورت تمدید تحریم تسلیحاتی این کشور را توضیح دهم.» هوک همچنین سفرهای متعددی به کشورهای عضو شورای امنیت داشت که آن‌ها را مجاب به پذیرش خواسته آمریکا کند. ۲- هوک همچنین گفته بود، هدف کارزار فشار حداکثری اقتصادی علیه ایران این است که دسترسی این کشور به منابع مالی خود برای تأمین هزینه برنامه‌های موشکی‌اش را قطع کند. ۳- برایان هوک فردی بسیار ضد ایرانی بود و حتی نسبت به «صدای آمریکا» هم انتقاد داشت و می‌گفت که ایران را سیاه‌تر معرفی کنید. او در یادداشتی نوشته بود: «بخش فارسی صدای آمریکا که از سوی کنگره تأمین مالی می‌شود، سال گذشته بیش از ۱۷ میلیون دلار بودجه از پول مالیات‌دهندگان آمریکایی دریافت کرد. لازم است صدای آمریکا عملکرد بهتری در مقابله با پروپاگاندای ایران و انتشار اطلاعات نادرست از سوی این کشور داشته باشد.»

نکته راهبردی: جیمی کارتر، رئیس‌جمهور اسبق آمریکا پس از شکست در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۹۸۰ چنین گفت: «سرنوشت یک رئیس‌جمهور در مبارزات سخت انتخاباتی، با رقیب آمریکایی‌اش نه در میشیگان یا پنسیلوانیا و یا در نیویورک، بلکه در ایران، تعیین می‌شود!» اراده و مقاومت ایران اسلامی قدرتی دارد که شخصیت‌های تندروی آمریکایی را از گردونه سیاست به زیر می‌کشد، زندگی‌نامه هرکدام از شخصیت‌های آمریکایی را توروک کنیم، در زندگی خود چندین شکست از ایران را در پرونده دارند که در کتاب‌های خاطراتشان آن‌ها را ذکر کرده‌اند. پرونده‌های ایرانی هرکدام از رئیس‌جمهورهای آمریکایی، از ریگان و کارتر، کلینتون و بوش‌ها گرفته تا ترامپ، مملو از ناکامی است و در گام دوم انقلاب، ناکامی سیاست‌های آمریکایی بر علیه جمهوری اسلامی ایران به شکل بی‌سابقه‌ای در حال نمایان شدن است. (نویسنده: فرهاد مهدوی)

▼ خبر ویژه

اگر FATF تصویب می‌شد؟!

حجت‌الاسلام غلامرضا مصباحی مقدم با اشاره به برخی گمانه‌زنی‌ها در خصوص گشایش اقتصادی از طریق پذیرش FATF اظهار داشت: «گشایش اقتصادی با پذیرش FATF، نمونه تحریف و آدرس غلط دادن به مردم است. موضوع پذیرش لوایح چهارگانه مرتبط با FATF به کلی منتفی است و به وعده رؤسای جمهور و مجلس برای گشایش اقتصادی ربطی ندارد.» عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام تأکید کرد: «اگر پذیرش FATF را به مصلحت کشور می‌دیدیم آن را تصویب می‌کردیم، اما معتقدیم FATF چیزی جز خسارت برای ملت ایران به دنبال ندارد. اکنون جمهوری اسلامی ایران فعالیت‌های اقتصادی خود را به‌گونه‌ای انجام می‌دهد که تحریم‌ها مانع آن نیستند و آمریکا هم نمی‌تواند جلوی این فعالیت‌ها را بگیرد. سال گذشته ۴۲ میلیارد دلار صادرات محصولات غیرنفتی داشتیم و بیش از ۴۱ میلیارد دلار کالاهای مورد نیازمان را وارد کردیم. همه این کارها به‌صورت دور زدن تحریم بوده. اگر FATF تصویب شود، امکان اینکه یک دلار جنس از کشور خارج و یا وارد کشور شود، وجود ندارد.»

▼ اخبار

کسی نیست به ترامپ بگوید فیلتر نکن!

دونالد ترامپ شامگاه پنجشنبه ۱۶ مرداد با صدور فرامینی انجام هر معامله میان آمریکایی‌ها با شرکت‌های چینی مالک اپلیکیشن‌های «تیک‌تاک» و «وی‌چت» را ممنوع کرد. وزیر خارجه آمریکا ابراز امیدواری کرد که مردم آمریکا «درک کنند» این اپلیکیشن‌های موبایل چینی چه نوع داده‌هایی را گردآوری می‌کنند. وی گفت: «این می‌تواند الگوی تشخیص چهره آن‌ها باشد، اطلاعاتی درباره محل سکونتشان، شماره تلفن [و] دوستانی که با آن‌ها مرتبط هستند، این‌ها مشکلات امنیت ملی به معنای واقعی هستند». «تیک‌تاک» یک اپلیکیشن انتشار و اشتراک‌گذاری موزیک، ویدئو، رقص، دابسمش و سرگرمی است و اتفاقاً این مباحث با فرهنگ آمریکایی‌ها منافاتی هم ندارد؛ اما نکته جالب ماجرا اینجاست که باز هم آمریکا از ناحیه تیک‌تاک احساس خطر می‌کند. در عوض، نرم‌افزارهای مخرب آمریکایی - صهیونیستی به‌راحتی در فضای مجازی کشورمان رژه می‌روند و از اقتصاد و فرهنگ و مقدسات دینی گرفته تا سیاست و امنیت و اخلاق، همه‌چیز را تحت تأثیر قرار داده‌اند، آنگاه برخی از مسئولین ما تازه به این موضوع افتخار هم می‌کنند. از آنجایی که آمریکایی‌ها خود از معماران اینترنت و شبکه‌های اجتماعی هستند، به‌خوبی می‌دانند که بالقوه، وجود یک اپلیکیشن بیگانه در کشورشان چقدر می‌تواند به ضرر آن‌ها تمام شود. چند روز قبل‌تر، بلومبرگ در گزارش خود آورده بود، ترامپ اعلام کرده برای مسدودسازی تیک‌تاک به فرمانی متکی خواهد شد که برای مواقع اورژانسی در اختیار او گذاشته شده است. این یعنی اینکه یک اپلیکیشن آن‌قدر برای کشوری مانند آمریکا مهم است که رئیس‌جمهور این کشور متوسل به یک فرمان اورژانسی شده است!

گاوهای منطقه در خدمت آمریکا

درحالی‌که بناست روز سه‌شنبه پیش‌نویس قطعنامه آمریکا مبنی بر تمدید تحریم تسلیحاتی ایران در شورای امنیت سازمان ملل ارائه شود و در شرایطی که حداقل آمریکا از استقبال چین و روسیه از این مسئله کاملاً ناامید شده است، دیروز ۶ عضو شورای همکاری خلیج‌فارس از شورای امنیت خواستند تا تحریم مذکور را که وفق قوانین بین‌المللی بایستی پایان یابد، مجدداً تمدید کند. اگرچه در تبعیت بی‌چون‌وچرای همه اعضای این شورا از عربستان هیچ تردیدی وجود ندارد، اما موضع همدلانه قطر با دیگران در این خصوص بسیار تأمل‌برانگیز است. قطر درحالی‌که ۳ سال پیش از سوی سعودی و مؤتلفینش در حصار کامل قرار گرفت و حتی تهدید شد با قطع تنها راه ارتباط زمینی‌اش با سعودی در دریا خفه خواهد شد، به جمهوری اسلامی ایران پناه آورد و درحالی‌که رقبای سلطنتی امیر حاکم از سوی سعودی برای جلوس بر تخت پادشاهی تحریک می‌شدند، ایران را در کنار خود دید. موسوی سخنگوی وزارت خارجه کشورمان در واکنش به بیانیه فوق گفت: «بیانیه غیرمسئولانه دبیر کل در حالی به‌صورت یک‌جانبه و دیکته شده صادر می‌شود که برخی از اعضای شورا حتی در زمان مشکلات اقتصادی، دست از خرید و انباشت سلاح بر نداشته و از بزرگ‌ترین خریداران تسلیحات در منطقه و جهان بوده و بدون شک منافع آمریکا نیز به فروش بیشتر تسلیحات به این کشورها، با چنین رویکرد و ادعاهای واهی گره خورده است.» ترامپ کشورهای عربی منطقه را گاوهای شیرده معرفی کرده که برای تحقق اهداف و منافع آمریکا خدمت می‌کنند.

استیضاح وزیر نفت کلید خورد

«ابراهیم رضایی» از جمع‌آوری امضا برای استیضاح زنگنه وزیر نفت در مجلس خبر داد. وی عدم جلوگیری از خام‌فروشی برای ایجاد اشتغال و جهش تولید را نتیجه نامطلوب دوره وزارت آقای زنگنه بر وزارت نفت دانست و افزود: «در دوره آقای زنگنه سند اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلان انرژی محقق نشده است، آقای زنگنه نتوانسته از صنعت نفت و گاز برای منافع ملی و عزت کشور استفاده کند.» نماینده دشتستان در مجلس، دیگر محورهای استیضاح وزیر نفت را مواردی شامل؛ افت جایگاه ایران در اوپک، عدم استفاده از ظرفیت پالایشگاه‌ها، ضعف در دیپلماسی انرژی و فیصله نیافتن پرونده‌هایی مثل کرسنت، عدم استفاده از ظرفیت‌های داخلی برای پیشبرد طرح‌های نفتی که ناشی از اعتماد بیش از حد به غرب بوده است، عدم توسعه صنایع پایین‌دستی نفت، عدم به‌کارگیری شیوه‌های مقابله با تحریم، حذف کارت سوخت و احیای مجدد آن و تحمیل هزینه‌های گزاف به کشور و تأخیر در توسعه پارس جنوبی نام برد.

▼ اخبار کوتاه

◀ سازمان ملل: ترور ژنرال سلیمانی، ترور هدفمند فراسرزمینی بود!

سازمان ملل در گزارش اخیر خود در خصوص ترور سردار سلیمانی آورده است: «استفاده آمریکا از زور نه‌تنها معطوف به ایران، بلکه معطوف به عراق بوده است. آمریکا با قتل ژنرال سلیمانی در خاک عراق بدون کسب اجازه از عراق تمامیت ارضی عراق را نقض کرده است. حمله به سلیمانی تغییری بنیادین در اجرای حملات و قتل‌های هدفمند فراسرزمینی محسوب می‌شود. دشوار بتوان تصور کرد انجام حمله‌ای مشابه علیه یکی از مقامات نظامی یک کشور غربی اقدام جنگی تلقی نشود و اقدام احتمالی شدید نظامی، سیاسی و سایر اقدامات علیه کشور آغاز کننده حمله را در پی نداشته باشد.

◀ محکومیت حبس ابد برای معترضان آمریکایی / خبرگزاری

آسوشیتدپرس گزارش داد؛ معترضان به تبعیض‌های نژادپرستانه در آمریکا ممکن است به مجازات‌هایی تا حبس ابد محکوم شوند. پیش‌ازین ترامپ معترضین را تهدید به حبس‌های طولانی کرده بود و برای کسانی که به نمادها و مجسمه‌های نژادپرستانه آمریکایی حمله می‌کنند، ده سال زندان در نظر گرفته بود.

◀ نقشه انگلیسی‌ها برای حذف آسمان ایران از مسیر ایرلاین‌ها/

محمد اسلامی، وزیر راه و شهرسازی در حاشیه معارفه رئیس سازمان هواپیمایی کشوری، گفت: «مداخله‌های استکبار جهانی عمدتاً از جنس شیطنت است و می‌خواهد کاری کند که ایرلاین‌ها از آسمان ایران استفاده نکنند. قبل از سانحه هواپیمای اوکراینی، شرکتی انگلیسی را آوردند و مسیرهایی را در کنار مسیرهای پروازی ایران در منتهای الیه مرز شرقی عراق باز کردند که قیمت‌های بسیار نازلی را می‌دهد تا ایرلاین‌ها را با مزیت قیمتی از مسیر هوایی ایران حذف کند.

◀ احتمال تغییر سهمیه‌بندی بنزین / سخنگوی کمیسیون انرژی

مجلس اعلام کرد: «طرحی در نوبت اعلام وصول قرار دارد که در آن پیشنهاد شده است تا سهمیه بنزین به جای خودروها به تعداد افراد خانواده داده شود. در این طرح برای هر فرد ماهیانه ۲۰ لیتر بنزین در نظر گرفته شده است و قرار شده تا سامانه‌ای برای فروش بنزین افرادی که خودرو ندارند پیش‌بینی شود.»

◀ نامه ایران به سازمان ملل درباره مزاحمت هوایی آمریکا / مجید

تخت‌روانچی «نماینده ایران در سازمان ملل در نامه‌ای به دبیر کل و شورای امنیت، اعتراض شدید ایران را به نقض قوانین بین‌المللی از سوی آمریکا در ارتباط با رهگیری هواپیمای مسافری خود بر فراز آسمان سوریه اعلام و بر پیگیری این موضوع از طریق مجامع بین‌المللی تأکید کرد.

◀ احکام سیاسی (سؤال ۱۶): در مقام تحلیل و ارائه اخبار و

گزارش‌ها، ورود در زندگی خصوصی افراد چه حکمی دارد؟ پاسخ: فی‌نفسه جایز نیست. (سایت لیدر، استفتائات ۱ آذر/۱۳۹۶)؛ مقام معظم رهبری مدظله‌العالی می‌فرمایند: «تعرض به امنیت و حریم داخلی مردم «حرام شرعی» است و نباید انجام شود. متصدیان کار در دستگاه‌های دولتی و قضائی مراقبت کنند تا حریم داخلی زندگی مردم و اسرار آن‌ها محفوظ بماند. (بیانات در دیدار جمعی از